



OKRESOWA EMERYTURA KAPITAŁOWA ZE ŚRODKÓW ZGROMADZONYCH W OFE

Z a k ł a d U b e z p i e c z e ń S p o ł e c z n y c h

Warunki nabywania prawa do okresowej emerytury kapitałowej ze środków zgromadzonych w otwartym funduszu emerytalnym (OFE) określa ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych¹.



Komu przysługuje okresowa emerytura kapitałowa?

Okresowa emerytura kapitałowa przysługuje do ukończenia 65 lat osobie ubezpieczonej (kobiecie), urodzonej po 31 grudnia 1948 r., która:

- jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego,
- ukończyła 60 lat,
- ma ustalone prawo do emerytury na nowych zasadach, tj. emerytury określonej w art. 24 ust. 1 lub 24a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych², jeśli kwota środków zgromadzonych na rachunku członka OFE, ustalona na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego zostanie przyznana emerytura, jest równa lub wyższa od dwudziestokrotności kwoty dodatku pielęgnacyjnego³.

¹ Dziennik Ustaw nr 228, poz. 1507 z późn. zm.

² Tekst jednolity: Dziennik Ustaw z 2009 r. nr 153, poz. 1227 z późn. zm.

³ Komunikat Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie kwoty najniższej emerytury i renty, dodatku pielęgnacyjnego i dodatku dla sierot zupełnych oraz kwot maksymalnych zmniejszeń emerytur i rent (Monitor Polski nr 15, poz. 162).



Od 1 marca 2011 r. do 29 lutego 2012 r. kwota ta wynosi 3734,20 zł (20 × 186,71 zł) i ulegnie zmianie od 1 marca 2012 r. wskutek waloryzacji dodatku pielęgnacyjnego.

Jeżeli kwota środków zgromadzonych na rachunku członka OFE, ustalona na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego zostanie przyznana emerytura, jest niższa od dwudziestokrotności kwoty dodatku pielęgnacyjnego – OFE przekazuje środki zgromadzone na rachunku członka OFE do funduszu emerytalnego ZUS.

W takim przypadku osobie ubezpieczonej nie przysługuje okresowa emerytura kapitałowa.

Środki te są ewidencjonowane na koncie osoby ubezpieczonej, jako składka na ubezpieczenie emerytalne, na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego zostanie przyznana emerytura ustalana na nowych zasadach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, i powiększają kwotę składek stanowiącą podstawę obliczenia tej emerytury.

Emeryturę na nowych zasadach z FUS oblicza się w następujący sposób: sumę kwoty zwaloryzowanych składek na ubezpieczenie emerytalne zewidencjonowanych na koncie osoby ubezpieczonej do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata nowej emerytury z FUS, oraz kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego dzieli się przez średnie dalsze trwanie życia dla osoby w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danej osoby ubezpieczonej.

Okresowa emerytura kapitałowa nie może być przyznana od innej daty niż emerytura na nowych zasadach z FUS.

Jeżeli prawo do emerytury na nowych zasadach ustala się z urzędu⁴ – również z urzędu ustala się prawo do okresowej emerytury kapitałowej.

⁴ Art. 24a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.



Jak ustala się wysokość okresowej emerytury kapitałowej?

Wysokość okresowej emerytury kapitałowej oblicza się w następujący sposób: kwotę środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego ustaloną na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego zostanie przyznana emerytura, dzieli się przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę osoby ubezpieczonej – wiekowi przyjętemu do obliczenia kwoty emerytury na nowych zasadach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Wiek osoby ubezpieczonej w dniu przejścia na emeryturę, tj. w dniu, od którego zostanie ona przyznana, wyraża się w ukończonych latach i miesiącach.

Tablice średniego dalszego trwania życia ogłaszane są corocznie przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Monitorze Polskim i obowiązują od 1 kwietnia do 31 marca następnego roku kalendarzowego⁵.



Jaki jest tryb postępowania o przyznanie okresowej emerytury kapitałowej?

Prawo do okresowej emerytury kapitałowej i jej wysokość ustala, w drodze decyzji, Zakład Ubezpieczeń Społecznych na wniosek osoby ubezpieczonej lub jej pełnomocnika zgłoszony bezpośrednio do ZUS.

Wniosek o emeryturę może być zgłoszony także za pośrednictwem urzędu pocztowego, a w przypadku osób zamieszkałych za granicą – za pośrednictwem urzędu konsularnego.

⁵ Od 1 kwietnia 2011 r. obowiązuje tablica ogłoszona w Monitorze Polskim z 2011 r. nr 25, poz. 272.

Złożenie wniosku o okresową emeryturę kapitałową oznacza jednocześnie złożenie wniosku o ustalenie prawa do emerytury na nowych zasadach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i okresowej emerytury kapitałowej.

Wniosek powinien zawierać: • imiona i nazwisko • datę i miejsce urodzenia • imiona rodziców • miejsce zamieszkania • adres pobytu i adres do korespondencji (jeżeli są inne niż adres zamieszkania) • numer PESEL i NIP, a w razie braku numeru PESEL – serię i numer dowodu osobistego albo paszportu • wskazanie świadczenia, o które osoba zainteresowana się ubiega • podpis wnioskodawcy lub jej pełnomocnika.

Wniosek obejmuje także oświadczenie o członkostwie w otwartym funduszu emerytalnym.

Dalszy tryb postępowania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i otwartego funduszu emerytalnego jest następujący:

- ZUS zawiadamia OFE o złożeniu przez członka tego OFE wniosku o ustalenie prawa do okresowej emerytury kapitałowej,
- OFE informuje ZUS o kwocie środków zgromadzonych na rachunku członka tego OFE na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego zostanie przyznana emerytura – tę samą informację OFE przekazuje swojemu członkowi,
- ZUS na podstawie tej informacji ustala prawo do okresowej emerytury kapitałowej i jej wysokość, jeżeli zostaną spełnione wszystkie warunki niezbędne do nabycia uprawnień do tej emerytury, i informuje o tym OFE w celu uruchomienia wypłaty środków z tego OFE lub
- w przypadku braku wystarczających środków na rachunku w OFE – ZUS odmawia ustalenia prawa do okresowej emerytury kapitałowej i powiadamia o tym OFE w celu przekazania środków zgromadzonych w OFE do funduszu emerytalnego ZUS.

Jeżeli okresowa emerytura kapitałowa i emerytura na nowych zasadach z FUS mają być przekazywane na rachunek w banku lub

w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, należy podać numer rachunku w banku (w kasie) oraz nazwę i adres banku (kasy).

Wniosek o emeryturę może być wycofany nie później niż do dnia uprawomocnienia się decyzji w sprawie okresowej emerytury kapitałowej, przy czym prośba o wycofanie wniosku jest skuteczna, jeżeli została złożona na piśmie lub zgłoszona ustnie do protokołu.



Wypłata okresowej emerytury kapitałowej

Okresową emeryturę kapitałową wypłaca się wraz z emeryturą na nowych zasadach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych od dnia powstania prawa do emerytury, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszony został wniosek o emeryturę lub wydano decyzję z urzędu.

Jeżeli osoba uprawniona do okresowej emerytury kapitałowej ma prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy lub renty rodzinnej ustalonych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych lub na podstawie odrębnych przepisów – okresową emeryturę kapitałową wypłaca się wraz z tą rentą, jeżeli renta jest korzystniejsza niż emerytura na nowych zasadach z FUS, albo o jej wypłatę wnosi osoba zainteresowana.

W przypadku gdy osoba uprawniona do okresowej emerytury kapitałowej pobiera rentę z innego organu emerytalnego lub rentowego, okresową emeryturę kapitałową wypłaca, w dniu ustalonym jako termin płatności, jednostka organizacyjna Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, która ustaliła prawo do emerytury na nowych zasadach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Okresowa emerytura kapitałowa może być przekazywana osobie uprawnionej za pośrednictwem osób prawnych prowadzących działalność w zakresie doręczenia świadczeń, a na wniosek tej osoby – na

jej rachunek w banku lub w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej.

Osobie uprawnionej zamieszkałej za granicą okresowa emerytura kapitałowa może być wypłacana na jej rachunek bankowy w Polsce lub do rąk wskazanej osoby zamieszkałej w Polsce, względnie według zasad dotyczących wypłaty wynikających z umów międzynarodowych w dziedzinie ubezpieczeń społecznych.



Na jakich zasadach wysokość okresowej emerytury kapitałowej ulega ponownemu ustaleniu?

Wysokość okresowej emerytury kapitałowej ulega ponownemu ustaleniu (na wniosek osoby uprawnionej do emerytury), jeżeli po dniu, od którego przyznano okresową emeryturę kapitałową, osoba ta podlegała ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

Złożenie wniosku o ponowne ustalenie wysokości okresowej emerytury kapitałowej może nastąpić nie wcześniej niż po upływie roku kalendarzowego lub po ustaniu ubezpieczeń emerytalnego i rentowych i oznacza jednocześnie złożenie wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury na nowych zasadach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Wysokość okresowej emerytury kapitałowej ustala się na podstawie informacji otwartego funduszu emerytalnego o kwocie środków zgromadzonych na rachunku członka funduszu na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie wysokości okresowej emerytury kapitałowej.

Kwotę podanych przez fundusz środków dzieli się przez średnie dalsze trwanie życia ustalone według tablicy obowiązującej w dniu złożenia wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury.

Jeżeli tak ustalona, w wyniku przeliczenia, kwota okresowej emerytury kapitałowej jest niższa od kwoty tej emerytury dotychczas pobieranej, to okresową emeryturę kapitałową wypłaca się w dotychczasowej wysokości.



Czy okresowa emerytura kapitałowa podlega waloryzacji?

Okresowa emerytura kapitałowa podlega corocznej waloryzacji na zasadach i w trybie określonych dla emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.



Kiedy wygasa prawo do okresowej emerytury kapitałowej?

Prawo do okresowej emerytury kapitałowej wygasa:

- w przypadku śmierci członka otwartego funduszu emerytalnego,
- z dniem poprzedzającym dzień, w którym członek OFE ukończył 65 rok życia,
- w przypadku wyczerpania środków zgromadzonych na rachunku w OFE.



O czym należy powiadomić ZUS?

Osoba uprawniona do okresowej emerytury kapitałowej zobowiązana jest powiadomić Zakład Ubezpieczeń Społecznych o zmianie miejsca zamieszkania, numeru rachunku w banku lub w kasie oszczędnościowo-kredytowej.



Czy można odwołać się od decyzji ZUS?

Od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przysługuje prawo wniesienia odwołania (za pośrednictwem oddziału ZUS) do sądu okręgowego – sądu pracy i ubezpieczeń społecznych, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania zainteresowanego, w terminie miesiąca od dnia doręczenia decyzji.

Odwołanie wnosi się na piśmie do oddziału ZUS, który wydał decyzję, albo ustnie do protokołu sporządzonego przez ten oddział.

Postępowanie odwoławcze jest wolne od opłat.

*

Podane informacje mają charakter ogólny. W celu uzyskania szczegółowych informacji w sprawie ustalania prawa i wypłaty okresowej emerytury kapitałowej należy zwrócić się do oddziału, inspektoratu lub biura terenowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Natomiast informacji o pieniężnej wartości środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego jest zobowiązany udzielić swojemu członkowi ten fundusz.

Warszawa, kwiecień 2011 r.



POLSKA NAGRODA JAKOŚCI

XVI edycja 2010

WYRÓŻNIENIE

w kategorii:

ORGANIZACJE PUBLICZNE – ADMINISTRACJA

Zakład Ubezpieczeń Społecznych – Departament Świadczeń Emerytalno-Rentowych
01-748 Warszawa, ul. Szamocka 3, 5

Skład i druk: Biuro Poligrafii ZUS w Warszawie. Nakł. 10 000 egz. Zam. nr 796/11